

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
1

Πρόλογος.....	κα
Συντομογραφίες	κδ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

1.1	Γενικά	2
1.2	Ορισμός και έννοια της ελεγκτικής επιστήμης.....	3
1.3	Διακρίσεις ελέγχων – Κατηγορίες ελεγκτών.....	6
1.4	Ιστορική επισκόπηση ελέγχου και ελεγκτικής διαδικασίας.....	7
1.5	Ιστορική εξέλιξη του θεσμού του ελεγκτικού επαγγέλματος στο Ηνωμένο Βασίλειο.....	11
1.6	Οργάνωση ελεγκτικού επαγγέλματος στην Ελλάδα – Σταθμοί ιστορικής διαδρομής.....	15
1.7	Φορείς παρακολούθησης ελεγκτικού έργου	24
1.8	Ειδικοί ελεγκτές δημόσιας διοίκησης.....	32
	Ερωτήσεις.....	42
	Βιβλιογραφία	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
2**ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ**

2.1	Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας (ΚΕΔ).....	48
2.2	Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας IFAC	50
2.3	Επαγγελματική ανεξαρτησία.....	56
2.4	Ελεγκτικό έργο.....	60
2.5	Ελεγκτική επιτροπή	63
2.6	Επαγγελματική ανεξαρτησία και ελεγκτικές απειλές.....	64
2.7	Η σημασία της εκπαίδευσης των μελών	65
2.8	Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας – ΣΟΕΛ.....	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
3

2.9	Διεθνής επαγγελματικές οργανώσεις – Επαγγελματική ανεξαρτησία	72
	Πρακτική εφαρμογή.....	75
	Ερωτήσεις.....	78
	Βιβλιογραφία.....	80

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1	Λειτουργία εξωτερικού ελέγχου.....	84
3.2	Νομοθετικό πλαίσιο εξωτερικού ελέγχου.....	85
3.3	Επαγγελματικά ασυμβίβαστα	92
3.4	Οικονομικές σχέσεις ελεγκτή – ελεγχόμενου.....	93
	Ερωτήσεις.....	95
	Βιβλιογραφία.....	96

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
4

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

4.1	Γενικά	100
4.2	Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	100
4.3	Η θέση του εσωτερικού ελεγκτή στη διοικητική λειτουργία της εταιρίας.....	104
4.4	Πρότυπα εσωτερικού ελέγχου	106
4.5	Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικού Ελέγχου	110
4.6	Σχεδιασμός λειτουργίας τμήματος εσωτερικού ελέγχου	113
4.7	Ελεγκτικές διαδικασίες.....	113
4.8	Βήματα διενέργειας εσωτερικού ελέγχου.....	116
4.9	Δικλίδες ασφαλείας συστήματος εσωτερικού ελέγχου.....	124
4.10	Χρήση δειγματοληψίας στον εσωτερικό έλεγχο	126

4.11	Χρήση μηχανογράφησης στον εσωτερικό έλεγχο.....	129
4.12	Φύλλα εργασίας εσωτερικού ελέγχου.....	130
4.13	Αρχεία εσωτερικού ελεγκτή.....	131
4.14	Οικονομικές ατασθαλίες.....	133
4.15	Εσωτερικός έλεγχος χρηματοπιστωτικού τομέα.....	138
4.16	Εσωτερικός έλεγχος – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	148
4.17	Εσωτερικός έλεγχος – Εταιρίες εισηγμένες στο χρηματιστήριο.....	151
4.18	Εσωτερικός έλεγχος – Νομοθετική διάσταση.....	154
4.19	Κανόνες της Επιτροπής της Βασιλείας.....	154
4.20	Εσωτερικός έλεγχος - ΔΕΚΟ.....	160
	Πρακτική εφαρμογή.....	161
	Ερωτήσεις.....	165
	Βιβλιογραφία.....	168
	Παράρτημα.....	171

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

5.1	Γενικά.....	182
5.2	Στατιστική μεθοδολογία.....	182
5.3	Έννοιες πληθυσμού και δείγματος.....	183
5.4	Στατιστικές μονάδες – μεταβλητές και δεδομένα.....	184
5.5	Περιγραφική στατιστική.....	186
5.6	Ακρίβεια στατιστικής εκτίμησης – αβεβαιότητα και εμπιστοσύνη.....	191
5.7	Στατιστικές κατανομές.....	195
5.8	Κεντρικό οριακό θεώρημα και επαρκές μέγεθος δείγματος.....	200

5.9	Διαστήματα εμπιστοσύνης και ακρίβειας εκτίμησης	201
	Ερωτήσεις.....	204
	Βιβλιογραφία.....	207

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

6.1	Ελεγκτική δειγματοληψία και η αναγκαιότητά της	210
6.2	Βασικές έννοιες δειγματοληψίας	212
6.3	Στατιστική και μη στατιστική δειγματοληψία	218
6.4	Τα σφάλματα και τα είδη τους στην ελεγκτική δειγματοληψία	222
6.5	Σχεδιασμός δείγματος – Στόχος δειγματοληπτικής διαδικασίας	226
6.6	Μέγεθος δείγματος	230
6.7	Επιλογή μονάδων για δοκιμασία	236
6.8	Επιλογή δείγματος – Μη στατιστική δειγματοληψία	239
6.9	Εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών	240
6.10	Φύση και αιτίες σφαλμάτων	241
6.11	Προβολή σφάλματος στον πληθυσμό	242
6.12	Αξιολόγηση αποτελεσμάτων	244
6.13	Στατιστικές τεχνικές δειγματοληψίας	245
	Ερωτήσεις	250
	Βιβλιογραφία	253
	Παράρτημα	255

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
7

ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

7.1	Διενέργεια ελέγχου – Προϋποθέσεις συγκέντρωσης ελεγκτικών τεκμηρίων	270
7.2	Ελεγκτικά τεκμήρια	275
7.3	Ελεγκτικός κίνδυνος	289
7.4	Ουσιώδη χαρακτηριστικά των πληροφοριών	295
	Πρακτική εφαρμογή	297
	Ερωτήσεις	300
	Βιβλιογραφία	304
	Παράρτημα - Πίνακες	306

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
8

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

8.1	Γενικά	316
8.2	Φύλλα εργασίας εξωτερικού ελέγχου	318
8.3	Φύλλα εργασίας εσωτερικού ελέγχου	322
8.4	Φύλλα εργασίας φορολογικού ελέγχου	326
8.5	Ελεγκτικές διαδικασίες	333
	Ερωτήσεις	338
	Βιβλιογραφία	341
	Παράρτημα – Πίνακες	342

ΚΕΦΑΛΑΙΟ
9

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

9.1	Λογιστική παρακολούθηση παγίων περιουσιακών στοιχείων	350
9.2	Εσωτερικός έλεγχος παγίων περιουσιακών στοιχείων	356

9.3	Εξωτερικός έλεγχος παγίων περιουσιακών στοιχείων.....	369
9.4	Φορολογικός έλεγχος παγίων περιουσιακών στοιχείων.....	378
	Πρακτικές εφαρμογές	380
	Ερωτήσεις.....	384
	Βιβλιογραφία.....	387
	Παράρτημα – Πίνακες	389

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

10.1	Λογιστική παρακολούθηση αποθεμάτων σύμφωνα με τα ΕΛΠ.....	394
10.2	Λογιστική παρακολούθηση αποθεμάτων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.....	397
10.3	Εσωτερικός έλεγχος αποθεμάτων	399
10.4	Εξωτερικός έλεγχος αποθεμάτων	406
10.5	Φορολογικός έλεγχος αποθεμάτων.....	410
	Πρακτική εφαρμογή.....	416
	Ερωτήσεις.....	421
	Βιβλιογραφία.....	422

ΕΛΕΓΧΟΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

11.1	Λογιστική παρακολούθηση χρεογράφων και απαιτήσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΑ	426
11.2	Εσωτερικός έλεγχος χρεογράφων και απαιτήσεων	429
11.3	Εξωτερικός έλεγχος χρεογράφων και απαιτήσεων.....	436
11.4	Φορολογικός έλεγχος χρεογράφων και απαιτήσεων.....	443
	Πρακτική εφαρμογή.....	444

Ερωτήσεις.....	450
Βιβλιογραφία.....	451
Παράρτημα - Πίνακες.....	453

ΕΛΕΓΧΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

12.1	Λογιστική παρακολούθηση χρηματικών διαθεσίμων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΑ	458
12.2	Εσωτερικός έλεγχος χρηματικών διαθεσίμων	460
12.3	Εξωτερικός έλεγχος χρηματικών διαθεσίμων.....	466
12.4	Φορολογικός έλεγχος χρηματικών διαθεσίμων	472
	Πρακτική εφαρμογή	474
	Ερωτήσεις.....	477
	Βιβλιογραφία.....	478
	Παράρτημα – Πίνακες	480

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

13.1	Διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς και καθαρή θέση	486
13.2	Εσωτερικός έλεγχος καθαρής θέσης	493
13.3	Εξωτερικός έλεγχος καθαρής θέσης	497
13.4	Φορολογικός έλεγχος καθαρής θέσης	504
	Πρακτική εφαρμογή	505
	Ερωτήσεις.....	507
	Βιβλιογραφία.....	508

**ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**

14.1	Λογιστική παρακολούθηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΑ	512
14.2	Λογιστική παρακολούθηση βραχυχρόνιων υποχρεώσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΑ.....	514
14.3	Εσωτερικός έλεγχος υποχρεώσεων	517
14.3	Εξωτερικός έλεγχος υποχρεώσεων	524
14.4	Φορολογικός έλεγχος υποχρεώσεων.....	528
	Πρακτική εφαρμογή	529
	Ερωτήσεις	534
	Βιβλιογραφία	538

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΣΟΔΩΝ

15.1	Λογιστική παρακολούθηση εσόδων σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΑ	542
15.2	Εσωτερικός έλεγχος εσόδων	546
15.3	Εξωτερικός έλεγχος εσόδων.....	551
15.4	Φορολογικός έλεγχος εσόδων.....	553
	Πρακτική εφαρμογή.....	556
	Ερωτήσεις.....	558
	Βιβλιογραφία.....	561

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

16.1	Λογιστική παρακολούθηση εξόδων σύμφωνα με τα ΕΛΠ.....	566
16.2	Λογιστική παρακολούθηση εξόδων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.....	569

16.3	Εσωτερικός έλεγχος εξόδων	575
16.4	Εξωτερικός έλεγχος εξόδων	580
16.5	Φορολογικός έλεγχος εξόδων	582
	Πρακτική εφαρμογή	589
	Ερωτήσεις	592
	Βιβλιογραφία	595

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

17.1	Λογιστική αντιμετώπιση αποδοχών προσωπικού – μισθοδοσίας σύμφωνα με τα ΕΛΠ	600
17.2	Λογιστική αντιμετώπιση αποδοχών προσωπικού – μισθοδοσίας σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ	606
17.3	Εσωτερικός έλεγχος αμοιβών και εξόδων προσωπικού	608
17.4	Εξωτερικός έλεγχος αμοιβών και εξόδων προσωπικού	624
17.5	Φορολογικός έλεγχος αμοιβών και εξόδων προσωπικού	634
	Πρακτική εφαρμογή	639
	Ερωτήσεις	642
	Βιβλιογραφία	643

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

18.1	Διεθνή πρότυπα ελέγχου	648
18.2	Είδη γνώμης ελεγκτή	649
18.3	Υποδείγματα εκθέσεων ελέγχου	652
	Ερωτήσεις	709
	Βιβλιογραφία	712

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

19.1	Έννοια του πληροφοριακού συστήματος	716
19.2	Κίνδυνοι πληροφοριακών συστημάτων	717
19.3	Απάτη μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών	722
19.4	Ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων	723
19.5	Μέτρα προστασίας	724
19.6	Μηχανισμοί ελέγχου.....	726
19.7	Είδη ελέγχου	728
19.8	Διαδικασία ελέγχου.....	731
19.9	Κίνδυνοι ελέγχου πληροφοριακών συστημάτων	734
19.10	Ελεγκτικά πληροφοριακά συστήματα – Φορολογία.....	734
	Πρακτική εφαρμογή.....	736
	Ερωτήσεις.....	739
	Βιβλιογραφία.....	742

ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ – ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΤΕΣ

20.1	Νομική ευθύνη ελεγκτών	746
20.2	Ορισμός της έννοιας της απάτης και οι αιτίες εμφάνισής της	747
20.3	Ελληνικές περιπτώσεις ελεγκτικής απάτης.....	750
20.4	Διεθνείς περιπτώσεις ελεγκτικής απάτης.....	760
	Ερωτήσεις.....	785
	Βιβλιογραφία.....	788

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

21.1	Λογιστική πραγματογνωμοσύνη.....	792
21.2	Έννοια-στόχοι λογιστικής πραγματογνωμοσύνης.....	793
21.3	Εκλογή και διορισμός πραγματογνωμόνων.....	794
21.4	Εντολή για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης.....	795
21.5	Λοιπά δικαιώματα πραγματογνωμόνων.....	796
21.6	Προετοιμασία λογιστικής πραγματογνωμοσύνης.....	797
21.7	Εκτέλεση λογιστικής πραγματογνωμοσύνης.....	797
21.8	Διεθνές πρότυπο διαβεβαίωσης 3000 “Έργα διασφάλισης του ελέγχου ή επισκόπησης ιστορικής οικονομικής πληροφορίας”- (ISAE 3000).....	799
21.9	Έκθεση πραγματογνωμοσύνης.....	803
21.10	Φύλλα εργασίας τεκμηρίωσης έκθεσης πραγματογνωμοσύνης.....	809
	Πρακτική εφαρμογή.....	810
	Ερωτήσεις.....	813
	Βιβλιογραφία.....	814

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	818
---------------------------	-----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ - ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ	832
---	-----

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	836
--	-----